

Enerģētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

09.06.2025

Nr. 10.3/5/2025

Atzinums

Par lokālplānojuma vēja parka ierīkošanai Matīšu pagastā, Valmieras novadā Vides pārskatu

Vides pārskata izstrādātāja:

Valmieras novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000043403, juridiskā adrese: Lāčplēša iela 2, Valmiera, Valmieras novads, LV – 4201, e-pasts: pasts@valmierasnovads.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Vides pārskata sagatavotājs:

SIA “Grupa 93”, reģistrācijas Nr. 50103129191, juridiskā adrese: Torņa iela 4, Rīga, LV-1050, e - pasts: info@g93.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokuments:

Lokālplānojums vēja parka ierīkošanai Matīšu pagastā, Valmieras novadā¹

SIA “Grupa 93” 2025. gada 6. maijā Enerģētikas un vides aģentūrā² (turpmāk – Aģentūra) ir iesniegusi plānošanas dokumenta “Lokālplānojums vēja parka ierīkošanai Matīšu pagastā, Valmieras novadā” (turpmāk – Lokālplānojums) Vides pārskatu³. Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) ir veikts, pamatojoties uz Aģentūras 2024. gada 6. decembra lēmumu Nr. 4-02/84/2024 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”⁴.

Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23.⁵ panta sestā daļa noteic, ka kompetentā institūcija sniedz atzinumu par vides pārskatu, ņemot vērā vides pārskata atbilstību normatīvo aktu prasībām un izraudzītā risinājuma pamatojumu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātājs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi. Turpat noteikts, ka gadījumā, ja izraudzītais risinājums nav

¹ Lokālplānojuma teritorijā ietilpst 14 zemes vienības vai zemes vienību daļas ar kadastra apzīmējumu: 9670 004 0079; 9670 006 0438; 9670 004 0062; 9670 006 0028; 9670 004 0001; 9670 004 0070; 9670 004 0057; 9670 006 0075; 9670 006 0100; 9670 006 0377; 9670 004 0071; 9670 004 0013; 9670 006 0273; 9670 006 0087 Matīšu pagastā, Valmieras novadā.

² Vides pārraudzības valsts birojs saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 01.02.2025. reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru.

³ Reģistrācijas Nr. 10.1/1421/2025.

⁴ Pieejams tīmekļvietnē: <https://www.eva.gov.lv/lv/lemumi>.

pietiekami pamatots, kompetentā institūcija atzinumā norāda iebildumus, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

Aģentūras atzinums par Lokālplānojuma Vides pārskata projektu sagatavots atbilstoši Likuma 23.⁵ panta sestās daļas prasībām, vērtējot izraudzītā risinājuma pamatojumu un tā ietekmes uz cilvēku veselību un vidi būtiskumu, un tajā ietverti iebildumi, kas ņemami vērā, lemjot par plānošanas dokumenta apstiprināšanu.

I. Vides pārskatā ietvertā informācija un izraudzītā risinājuma pamatojums:

Lokālplānojuma Vides pārskats, atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" IV nodaļas "Vides pārskatā iekļaujamā informācija" (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) 8. punktā noteiktajam, ietver šādu informāciju:

1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi, risinājumi un iespējamās alternatīvas

- 1.1. Vides pārskatā ietverta informācija par Lokālplānojumu⁵ un tā ietekmes novērtēšanas mērķiem, ar Lokālplānojumu īstenošanu saistītajiem risinājumiem, kā arī vides problēmām un ietekmes aspektiem, kas ar šādu risinājumu īstenošanu varētu būt saistīti.
- 1.2. Stratēģiskā novērtējuma procedūra Lokālplānojuma izstrādei piemērota ar Aģentūras 2024. gada 6. decembra lēmumu Nr. 4-02/84/2024 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu", konstatējot, ka Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir izveidot VES parku "Matīši". Lai īstenotu SIA "Sunly Land Solar 1" ieceri veikt VES būvniecību Lokālplānojuma teritorijā, ar plānošanas dokumentu paredzēts veikt grozījumus spēkā esošajā Burtnieku novada⁶ teritorijas plānojumā 2012.–2024. gadam⁷ (turpmāk – Teritorijas plānojums). Ņemot vērā Lokālplānojuma izstrādes mērķi un teritorijas platību (~ 400 ha), kurā plānotas izmaiņas, tostarp Teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) nosacījumos, Aģentūra secinājusi, ka ar plānošanas dokumentu paredzētas būtiskas izmaiņas teritorijas turpmākajā izmantošanā salīdzinoši lielā platībā (Likuma 23.² panta 3. punkta "d" apakšpunkts). Tāpat secināts, ka vēja parka "Matīši" izveidē plānota 4 VES uzstādīšana ar VES modeli Vestas V172-7,2 MW, kura nominālā ražošanas jauda sasniedz 7,2 MW, līdz ar to Lokālplānojuma izstrādes uzdevumi ir pakārtoti Likuma 2. pielikuma 3. punkta 8. apakšpunkta⁸ darbības vietas identificēšanai, kas ir atkarīga no ietekmes uz vidi, tādēļ pakļaujama atbilstīgam novērtējumam (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 1.3. Lokālplānojuma teritorijā ietilpst 14 zemes vienības vai zemes vienību daļas ar kadastra apzīmējumu: 9670 004 0079; 9670 006 0438; 9670 004 0062; 9670 006 0028; 9670 004 0001; 9670 004 0070; 9670 004 0057; 9670 006 0075; 9670 006 0100; 9670 006 0377; 9670 004 0071; 9670 004 0013; 9670 006 0273; 9670 006 0087 Matīšu pagastā, Valmieras novadā. Lokālplānojuma teritorijas kopējā platība ir 401 ha.
- 1.4. Lokālplānojuma teritorijai atbilstoši Teritorijas plānojumam noteiktas funkcionālās zonas "Mežu teritorijas" (M), "Lauku zemju teritorijas" (L) un Ūdeņu teritorijas (Ū).

⁵ Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis?document=open#document_30444.

⁶ 2021. gada 1. jūlijā stājās spēkā Administratīvi teritoriālā reforma ar jaunu teritoriālo iedalījumu, kuras rezultātā Burtnieku novads tika iekļauts Valmieras novadā.

⁷ Burtnieku novada pašvaldības 2012. gada 19. septembra saistošie noteikumi Nr. 10/2012 "Burtnieku novada teritorijas plānojuma 2012.-2024. gadam grafiskā daļa, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi", apstiprināti ar Burtnieku novada pašvaldības domes 2012. gada 15. augusta lēmumu (protokols Nr. 10., 2).

⁸ Likuma 2. pielikuma 3. punkta 8. apakšpunkts: vēja elektrostaciju būvniecība, ja: a) to skaits ir 5 elektrostacijas un vairāk, b) to jauda ir 5 megavati un vairāk.

- 1.5. Lai realizētu plānoto darbību – VES būvniecību, nepieciešams grozīt spēkā esošo Teritorijas plānojumu, Lokālplānojuma teritorijai nosakot funkcionālās zonas atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) nosacījumiem: 1) “Lauksaimniecības teritorija” (L) ar apakšzonu, kurā atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki un Inženiertehniskā infrastruktūra (14001) zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts “Lauku zemju teritorijas” (L) un 2) “Mežu teritorija” (M) ar apakšzonu, kurā atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): vēja elektrostacijas un vēja parki un Inženiertehniskā infrastruktūra (14001) zemes vienībām, kur spēkā esošais zonējums noteikts “Mežu teritorijas” (M).
- 1.6. Lokālplānojuma risinājumi, atbilstoši plānotajai attīstības iecerei – vēja parka izbūvei, paredz noteikt:
- 1.6.1. Funkcionālās zonas “Mežu teritorija” apakšzonu (M2), lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai un mežu galveno funkciju – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai un, kurā ir atļauta - vēja elektrostacijas un vēja parku apbūve. “Mežu teritorija” apakšzonā (M2) galvenie teritorijas izmantošanas veidi ir: Mežsaimnieciska izmantošana (21001) un Ārtelpa bez labiekārtojuma (24002), bet teritorijas papildizmantošanas veidi ir: Viensētu apbūve (11004), Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002), Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003), Sporta būvju apbūve (12005), Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve (12006), Derīgo izrakteņu ieguve (13004), Inženiertehniskā infrastruktūra (14001), Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): enerģijas ražošanas un energoapgādes uzņēmumu - vēja elektrostacijas un vēja parku apbūve un Lauksaimnieciska izmantošana (22001).
- 1.6.2. Funkcionālās zonas “Lauksaimniecības teritorija” apakšzonu (L2), lai nodrošinātu lauksaimniecības zemes, kā resursa, racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visa veida lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem un, kurā ir atļauta - vēja elektrostacijas un vēja parku apbūve. “Lauksaimniecības teritorija” apakšzonā (L2) galvenie teritorijas izmantošanas veidi ir: Viensētu apbūve (11004), Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve (13003), Lauksaimnieciska izmantošana (22001), Ārtelpa bez labiekārtojuma (24002), Ūdens telpas publiskā izmantošana (24003), bet teritorijas papildizmantošanas veidi ir: Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003), Sporta būvju apbūve (12005), Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve (12006), Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve (12010), Viegglās rūpniecības uzņēmumu apbūve (13001), Derīgo izrakteņu ieguve (13004), Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (13005), Inženiertehniskā infrastruktūra (14001), Transporta lineārā infrastruktūra (14002), Transporta apkalpojošā infrastruktūra (14003), Noliktavu apbūve (14004), Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006), Mežsaimnieciska izmantošana (21001) un Ūdenssaimnieciska izmantošana (23001).
- 1.7. SIA “Sunly Land Solar 1” plānotajai vēja parka izbūvei, paralēli Lokālplānojuma izstrādei, 2024. gada 19. septembrī ir veikts sākotnējais izvērtējums Nr. AP24SI0321 (turpmāk – Sākotnējais izvērtējums). Valsts vides dienests Sākotnējā izvērtējuma rezultātā ir pieņēmis lēmumu: “Nepiemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru AS „Sunly Land Solar 1” ierosinātajai darbībai – vēja elektrostaciju parka “Matīši” izbūvei Valmieras novada Matīšu pagasta zemes vienībās ar kadastra apzīmējumu: 9670 004 0079, 9670 006 0438, 9670 0040062, 9670 006 0028, 9670 004 0001, 9670 004 0070, 9670 004 0057, 9670 006 0075, 9670 006 0100, 9670 006 0377, 9670 004 0071, 9670 004 0013, 9670 006 0273, 9670 006 0087.”
- 1.8. Lokālplānojuma risinājumi, tostarp apbūves noteikumu prasības, ir izstrādātas pamatojoties uz teritorijas izpēti, kura vienlaikus ir veikta un izmantota Sākotnējam izvērtējumam.

Saskaņā ar Lokālplānojuma TIAN 114. punkta nosacījumiem, VES izvieto saskaņā ar Sākotnējā izvērtējumā noteikto nekustamo īpašumu zemes vienības robežās, atrašanās vietas precizējot būvprojektā. VES būvniecība pārējās zemes vienībās pieļaujama, veicot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

- 1.9. Dabas vērtību saglabāšanai noteiktas papildu prasības Lokālplānojuma TIAN, tostarp 21. punktā: “Lai nodrošinātu teritorijā konstatēto dabas vērtību aizsardzību, atsevišķu vēja elektrostaciju izbūves laukumu un pievedceļu detalizētas projektēšanas un būvniecības laikā (tai skaitā plānojot materiālu novietnes un tehnikas pārvietošanos), ņem vērā konstatēto dižkoku, īpaši aizsargājamo sugu atradņu vai augstas dabas vērtības koku izvietojumu.” Atbilstoši TIAN 23. punkta nosacījumiem, aizliegts izmantot dabisko brauktuvi gar biotopa 9010* poligonu 20MZ766_156, kuras malā atrodas dižkoks – parastā priede. Piekļuvi vēja elektrostacijai veic pa jaunbūvējamo piekļuves ceļu.
- 1.10. Saskaņā ar Likuma 1. panta 7. punktu un Noteikumu Nr. 157 8.7. punktu Vides pārskatā identificē, apraksta un izvērtē plānošanas dokumenta un iespējamo alternatīvu ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumenta izstrādes mērķus un teritoriju, kura varētu tikt ietekmēta. Dažādu risinājumu novērtēšanas mērķis ir izvēlēties un pamatot piemērotāko risinājumu. No Vides pārskata secināms, ka Lokālplānojuma plānošanas procesā alternatīvas netiek izvirzītas un vērtētas, jo alternatīvu izstrāde un izvērtēšana ir notikusi jau pirms plānošanas uzsākšanas un Sākotnējā izvērtējuma veikšanas. Vienlaicīgi no Sākotnējā izvērtējuma var konstatēt šādus iespējamus risinājumus – alternatīvos variantus VES parkam:
 - 1.10.1. VES novietojuma alternatīvas. Pirms iesnieguma Sākotnējam izvērtējumam VES “Matīši” izbūvei ir sagatavoti ekspertu atzinumi (biotopi, vaskulārie augi, ornitofauna, sīkspārņu fauna) ar ietekmes vērtējumiem 8 VES (Paskaidrojuma raksta pielikums “Izpētes”): M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7 un M8. Ņemot vērā sertificēta eksperta par zīdītāju grupu sīkspārņi un sertificēta ainavu arhitekta vērtējumu un secinājumus par salīdzinoši negatīvu ietekmi (vizuālā ietekme, atrodas vietās ar intensīvākiem sīkspārņu pārlidojumiem u.c.), no tālākas attīstības izslēgta stacijas M7, M8 un M3. Savukārt stacija M5 izslēgta un koriģēts plānotās stacijas M6 novietojums, lai VES izvietojumu iespējami attālinātu no biotopiem, kuriem jānodrošina netraucēts hidroloģiskais režīms. Tā rezultātā samazināts plānoto VES skaits par 4 stacijām, turpmākai attīstībai izvēlētas četras stacijas: M1, M2, M4 un M6, jo to sagaidāmā ietekme uz vidi ir iespējami mazāka.
 - 1.10.2. Tehnoloģisko risinājumu alternatīvas. Pirms Sākotnējā izvērtējuma izvērtēts divu VES modeļu radītais troksnis un mirgošanas ietekme: Vestas V162-7.2 MW, kura nominālā ražošanas jauda sasniedz 6,2 MW, un Vestas V172-7.2 MW, kura nominālā ražošanas jauda sasniedz 7,2 MW. Novērtējumu rezultātā secināts, ka attiecībā uz: 1) vides troksni pēc VES izbūves abu alternatīvu gadījumā netiks pārsniegti vides trokšņa robežlielumi; 2) zemas frekvences troksni, izbūvējot VES modeļus Vestas V162-6.2 MW uz 166 m augsta masta un Vestas V172-7.2 MW uz 175 m augsta masta, nav paredzams, ka varētu tikt pārsniegts Dānijā noteiktais zemas frekvences trokšņa robežlielums 20 dB pie vēja ātruma 6 m/s un 8 m/s (10 m augstumā virs zemes) tuvumā esošajās dzīvojamās ēkās; 3) mirgošanu, novērtējot abas tehnoloģiskās alternatīvas, secināts, ka abi izvēlētie modeļi aprēķinu rezultātos būtiski neatšķiras. Tas skaidrojams ar to, ka abos modeļu izvēles gadījumos, mirgošanas efekta ietekme potenciāli aprēķināta no visām plānotajām VES. Augstāks robežvērtības pārsniegumu skaits noteikts otrajai tehnoloģiskajai alternatīvai, Vestas V172 modelim, izmantojot reālā scenārija metodi. Vienlaikus secināts, ka abu alternatīvu gadījumā VES ekspluatācijas laikā ir jāveic ietekmi mazinošie pasākumi – mirgošanu izraisošo staciju darbības pārtraukšana laika

periodos, kad attiecīgā stacija var izraisīt mirgošanu dzīvojamās apbūves teritorijās (prasības mirgošanas kontrolei un uzraudzībai ir iekļautas TIAN).

- 1.10.3. Ņemot vērā iepriekšminēto, turpmākai attīstībai izvēlēts modelis Vestas V172-7.2 MW, kura nominālā ražošanas jauda sasniedz 7,2 MW. Tomēr, ņemot vērā VES straujo attīstību, darbības ierosinātais neizslēdz iespēju, ka vēja parkā varētu tikt uzstādītas arī jaunākas paaudzes VES ar līdzvērtīgiem vai labākiem raksturlielumiem, tomēr tajā pašā laikā ar lielāku ražošanas jaudu.

2. Esošā vides stāvokļa apraksts, īpaši teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt, un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiek īstenots.

- 2.1. Vides pārskatā sniegts Lokālpilānojuma teritorijas un tās apkārtnes dabas apstākļu, dabas teritoriju un vērtību, kā arī vides stāvokļa raksturojums, rezumējoši:

- 2.1.1. Lokālpilānojuma teritorija atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT) “Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts” neitrālajā zonā⁹. Atbilstoši Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 303 “Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 2. pielikumam Lokālpilānojuma teritorija atrodas teritorijā, kur atļauts uzstādīt VES bez augstuma ierobežojuma, ievērojot šādus nosacījumus: VES izvietojamas pēc Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiskas atļaujas saņemšanas; VES izvietojamas grupās, kurās VES skaits nepārsniedz 20, pēc iespējas samazinot attālumu starp blakus esošajām VES. Attālums starp grupām nav mazāks par diviem kilometriem.
- 2.1.2. Saskaņā ar DDPS “Ozols” reģistrēto informāciju, Lokālpilānojuma teritorijā ir reģistrēti Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājami biotopi – Purvaini meži 91D0*, Veci vai dabiski boreāli meži 9010*, Aktīvi augstie purvi 7110*, Lakstaugiem bagāti egļu meži 9050, kā arī reģistrēti dabas pieminekļi (dižkoki)¹⁰ – divas blīgzņas Salix caprea (ID 23234 un 23235), parastā kļava Acer platanoides (ID 9686), parastais ozols Quercus robur (ID 9685), parastā priele Pinus sylvestris (ID 23254) un vītols Salix sp. (ID 14345). VES infrastruktūrai tuvākie dižkoki ir parastā priele Pinus sylvestris, kas atrodas ap 80 m uz dienvidrietumiem no M4 apbūves laukuma, un vītols Salix sp. un parastais ozols Quercus robur, kas atrodas ap 130 m uz ziemeļrietumiem no M4 apbūves laukuma.
- 2.1.3. Lokālpilānojuma teritorijā atrodas viens mikroliegums biotopu aizsardzībai (ML kods 3221, kopējā platība 15,71 ha, teritorijā ietverti 2 ES nozīmes biotopu veidi: Purvaini meži 91D0*, Veci vai dabiski boreāli meži 9010*). Kā norādīts Vides pārskatā, vēja parka un tam nepieciešamās infrastruktūras attīstība neietekmēs ES nozīmes biotopu stāvokli mikroliegumā. Līdz 3,0 km attālumā no plānotā VES parka atrodas četri mikroliegumi, kas izveidoti biotopu aizsardzībai, taču neviens neatrodas tādā attālumā, lai paredzētā darbība varētu tos ietekmēt.
- 2.1.4. Lokālpilānojuma izstrādes ietvaros ir sagatavoti trīs atzinumi, kurus izdevuši sertificēti dabas eksperti: Anete Pošiva-Bunkovska (atzinums par ietekmi uz tekošiem saldūdeņiem, zālājiem, purviem, mežiem, virsājiem un vaskulārajiem augiem)¹¹, Dāvis

⁹ LR Likums Par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātu, Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 303 “Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”

¹⁰ Atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 16. marta noteikumos Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” definētajiem aizsargājamo koku: dabas pieminekļu - dižkoku, kritērijiem.

¹¹ Sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinums par plānotās darbības – vēja elektrostaciju parka “Matīši” un saistītās infrastruktūras izbūves Limbažu novada Braslavas un Valmieras novada Matīšu pagastos, ietekmi uz aizsargājamiem mežu un virsāju, purvu, zālāju biotopiem un vaskulāro augu sugām. Izpildītājs: SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, sertificēta eksperte Anete Pošiva-Bunkovska, (sertifikāta Nr. 1162024), 15.03.2024.

Ūlands, Kārlis Millers, Mārtiņš Zilgalvis (atzinums par ietekmi uz ornitofaunu)¹² un Renāte Kaupuža (atzinums par ietekmi uz sīkspārņiem)¹³. Atzinumi, kuros pieejama izvēsta informācija par veikto dabas apstākļu izpēti un apsekojuma rezultātiem, ir pievienoti Lokālpilnvarojuma Paskaidrojuma raksta 1., 2. un 4. pielikumā. Rezumējoši secināts:

- 2.1.4.1. Sertificēta sugu un biotopu eksperta atzinumā secināts, ka samazinot VES novietņu skaitu un mainot to konfigurāciju, paredzētā darbība neatstās negatīvu ietekmi uz ES nozīmes aizsargājamiem biotopiem un tajos esošajām sugu dzīvotnēm. Vienlaikus aktualizētajā izvietojumā plānoto novietņu, pievedceļu un gar tiem plānoto kabeļu trašu posmu izbūvē tiek skartas zaļziedu naktsvijoles *Platanthera chlorantha* (~ 58 eksemplāri), gada staipekņa *Lycopodium annotinum* (~ 6 m²) un vāļišu staipekņa *Lycopodium clavatum* (~ 1 m²) atradnes, bet šo sugu populācijām ir plaša izplatība Latvijā, tāpēc paredzētās darbības teritorijā esošo lokālo atradņu pilnīga vai daļēja iznīcināšana var atstāt nelielu negatīvu ietekmi uz sugas lokālajām populācijām, bet neatstās būtisku negatīvu ietekmi uz sugas populāciju Latvijā. Atzinumā norādīts, ka materiālu novietošana un zemsedzes bojāšana nav pieļaujama dižkoku teritorijā (līdz 10 m rādiusā ap vainaga projekciju), t.sk. nav vēlams izmantot dabisko brauktuvi gar biotopa 9010* poligonu 20MZ766_156, kuras malā atrodas dižkoks – parastā priede (pārvietošanās veicama pa jaunbūvējamo ceļu uz novietni M4).
- 2.1.4.2. Lokālpilnvarojuma teritorijā neatrodas ĪADT vai mikroliegumi, kas būtu dibināti putnu aizsardzībai¹⁴, tuvākie mikroliegumi putnu aizsardzībai atrodas ~ 3,3 km attālumā. Atbilstoši ornitologu viedoklim, paredzētā darbība neatstās negatīvu ietekmi uz putnu sugu dzīvotnēm, jo iespējamā tiešā un netiešā ietekme ir novērsta pēc Sākotnējā izvērtējuma rezultātiem. Vides pārskatā sniegti ietekmi mazinošie pasākumi, kā arī sniegtas rekomendācijas attiecībā uz veicamo monitoringu.
- 2.1.4.3. Lokālpilnvarojuma teritorijā tika konstatētas piecas sīkspārņu sugas, no tām visbiežāk reģistrēta ir ziemeļu sīkspārnis. 82 % no konstatētajām un noteiktajām sugām un sugu grupām attiecinātas uz augsta un vidēji augsta riska sugām sadursmēs ar vēja rotora zonu. Sīkspārņu kopējā aktivitāte Matīšu VES teritorijā vērtēta kā augsta. Pirms Sākotnējā izvērtējuma veikšanas un Lokālpilnvarojuma izstrādes ir izvērtēti eksperta ieteikumi, kā rezultātā ir samazināts VES skaits. Vides pārskata 11. nodaļā iekļautas eksperta rekomendācijas attiecībā uz veicamo monitoringu sīkspārņiem.
- 2.1.5. Vides pārskatā iekļauts sertificēta ainavu arhitekta atzinums¹⁵, kurā vērtēta Lokālpilnvarojuma teritorijas ainaviskā kvalitāte un plānotā vēja parka ietekme uz ainavu: “vērtējot paredzēto darbību no likumiskā aspekta, attiecībā uz ainavas aizsardzību un ainaviski vērtīgo teritoriju skaršanu secināts, ka tā fiziski neskar ainaviski vērtīgas

¹² Sertificētu dabas ekspertu atzinums KM/DU/MZ_2024-02 Atzinums par vēja elektrostaciju parka izbūves un ekspluatācijas potenciālās ietekmes prognozi uz paredzētās darbības vietas un tās tuvākās apkaimes aizsargājamo ornitofaunu, Izpildītāji: Dāvis Ūlands (sertifikāts Nr. 209), Kārlis Millers (sertifikāts Nr. 052), Mārtiņš Zilgalvis (sertifikāts Nr. 222), 16.04.2024.

¹³ Eksperta atzinums NR. 180/7/2023 par plānotā vēja elektrostacijas parka būvniecības ieceres potenciālo ietekmi uz sīkspārņiem Matīšu apkārtnē Valmieras un Limbažu novados, Izpildītājs: Renāte Kaupuža (sertifikāts Nr. 180), 24.02.2024.

¹⁴ Ieskaitot Ministru kabineta 2000. gada 14. novembrī noteikumu Nr. 396 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu” gan 1. pielikumā, gan 2. pielikumā iekļautās putnu sugas.

¹⁵ Paredzētās darbības – vēja elektrostaciju parka “Matīši” izbūve Matīšu pagastā Valmieras novadā un Braslavas pagastā Limbažu novadā – ietekmes uz esošajām ainavu kvalitātēm novērtējums, Izpildītājs: SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, sertificēta ainavu eksperte Gunita Čepanone, 16.10.2023.

teritorijas. Savukārt, vērtējot tās vizuālo ietekmi, – tai viennozīmīgi būs ietekme.” Izvēlētajā plānotās darbības zonā neatrodas dzīvojamā apbūve, taču tas neizslēdz konfliktsituācijas. Vērtējot vizuālās ietekmes zonas, – pateicoties apauguma un reljefa svārstībām, vietām nozīmīgā vizuālās ietekmes zona nepārsniedz 2–3 km, savukārt nominētie ainaviskie ceļa posmi atrodas vidējas un maznozīmīgas ietekmes zonā. Ainavu arhitektei nav būtisku iebildumu par 6 VES (M1–M6), kas izvietojas P15 autoceļa labajā pusē. Savukārt attiecībā uz divām stacijām (M7 un M8), kas izvietojas P15 autoceļa kreisajā pusē, kopainavas kontekstā atsevišķos gadījumos tās pasliktina ainavas vizuālo kvalitāti. Līdz ar to no šīm stacijām ieteicams atteikties vai arī tās pārcelt uz zonu pie stacijām M1–M6, veidojot vienotu VES parka teritoriju. Pirms Lokālplānojuma izstrādes ir izvērtēti ainavu arhitektes atzinuma secinājumi un Lokālplānojuma risinājumos no 8 izvērtētajām VES vietām ir iekļautas tikai 4, tostarp, turpmākai attīstībai nav izvēlētas ainavu arhitektes norādītās stacijas M7 un M8.

- 2.1.6. Tuvākā blīvi apdzīvotā vieta (ciems), kas atrodas paredzētā vēja parka tuvumā, ir Matīši, kas atrodas vairāk nekā 2 km attālumā no tuvākās VES un plānotās apakšstacijas. Lokālplānojuma teritorijas tuvumā atrodas vairākas individuālās dzīvojamās apbūves teritorijas, no kurām tuvākās viensētas ir “Ārgaļi”, “Dadzīši” un “Rijnieki”, kas atrodas 849 – 910 m attālumā no tuvākās VES. Vairums VES no dzīvojamās apbūves teritorijas vai dzīvojamām un publiskām ēkām atrodas ievērojami tālāk.
- 2.1.7. Vides pārskatā analizēta vides kvalitāte, tostarp trokšņa piesārņojums, pamatojoties uz Sākotnējā izvērtējuma ietvaros veiktā vides trokšņa novērtējuma¹⁶ rezultātiem plānotā vēja parka ietekmes zonā, novērtējot sagaidāmo ietekmi atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) noteiktajiem robežlielumiem. Trokšņa novērtējuma ietvaros tika vērtēti divu VES modeļu radītais troksnis: 1) Vestas V162-7.2 MW, kura nominālā ražošanas jauda sasniedz 6,2 MW un 2) Vestas V172-7.2 MW, kura nominālā ražošanas jauda sasniedz 7,2 MW. Tehnoloģisko alternatīvu kontekstā izvēlēta pieeja vērtēt sliktāko iespējamo scenāriju, ja nepieciešams, nosakot emisijas robežvērtības, kas nodrošina paredzētās darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām neatkarīgi no izvēlētajā VES modeļa. Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem esošais trokšņa līmenis nepārsniedz Noteikumos Nr. 16 noteiktos vides trokšņa robežlielumus. Pēc VES izbūves paredzams, ka atsevišķās dzīvojamās apbūves teritorijās trokšņa līmenis varētu pieaugt par aptuveni 1 dB(A), taču netiks pārsniegti vides trokšņa robežlielumi, kas attiecināmi uz rūpniecisko avotu (VES) radīto troksni.
- 2.1.8. Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem, izbūvējot vēja parkā “Matīši” VES modeļus Vestas V162-6.2 MW uz 166 m augsta masta un Vestas V172-7.2 MW uz 175 m augsta masta, nav paredzams, ka varētu tikt pārsniegts Dānijā noteiktais zemas frekvences trokšņa robežlielums 20 dB pie vēja ātruma 6 m/s un 8 m/s (10 m augstumā virs zemes) tuvumā esošajās dzīvojamās ēkās.
- 2.1.9. Mirgošanas novērtējums veikts pirms Sākotnējā izvērtējuma¹⁷, konstatējot, ka plānotajā vēja parkā “Matīši” VES modeļa Vestas V162 izvēles gadījumā radītā mirgošanas efekta ietekme var tikt pārsniegta 14 dzīvojamajās ēkās, ņemot vērā sliktākā scenārija metodi ar noteikto robežvērtību – 30 mirgošanas stundas gadā. Aprēķinu rezultāti pēc reālā laika scenārija metodes robežvērtības, kas ir noteikta līdz 8 mirgošanas stundām gadā, var tikt pārsniegta 9 dzīvojamajās ēkās. Izvēloties Vestas

¹⁶ Iekļauts Paskaidrojuma raksta 7. pielikumā “Vēja elektrostaciju parka “Matīši” radītā trokšņa novērtējums”, SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 12.06.2024.

¹⁷ Iekļauts Paskaidrojuma raksta 6. pielikumā “SIA “Sunly Land Solar 1” plānotā vēja parka “Matīši” mirgošanas efekta ietekmes novērtējums”, SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”.

V172 modeli, radītā mirgošanas efekta ietekme var tikt pārsniegta 14 dzīvojamajās ēkās (30 mirgošanas stundas gadā ar sliktākā scenārija metodi), savukārt atsaucoties uz reālā laika scenārija noteikto robežvērtību, kas ir 8 mirgošanas stundas gadā, pārsniegums sagaidāms 13 dzīvojamajās ēkās. Kā vienīgais tehniskais risinājums, kas ļauj samazināt mirgošanas efekta ietekmes laiku, ir mirgošanu izraisošo staciju darbības pārtraukšana laika periodos, kad attiecīgā stacija var izraisīt mirgošanu dzīvojamās apbūves teritorijās¹⁸. Vēja parka “Matīši” ekspluatāciju rekomendēts veikt tā, lai VES radītais mirgošanas efekta ietekmes laiks dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās nepārsniegtu šādas mirgošanas efekta ietekmes robežvērtības: 1) 30 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas pēc sliktākā scenārija metodes; 2) 8 mirgošanas stundas gadā, ja tās aprēķinātas atbilstoši reālajam scenārijam un 3) 30 minūtes vienā dienā abu vērtēšanas scenāriju izmantošanas gadījumā.

- 2.1.10. Vides pārskatā, atsaucoties uz citu vēju parku ietekmes uz vidi ietvaros veiktajiem aprēķiniem, secināts, ka elektromagnētiskie lauki, kas radīsies, ja vēja parka projekts tiks īstenots maksimālā apjomā, nav uzskatāmi par tādiem, kas varētu atstāt būtisku ietekmi uz sabiedrības veselību kopumā un vēju parka apkaimē dzīvojošo un ceļus gar apakšzemes kabeļu trasēm izmantojošo iedzīvotāju veselību un Lokālplānojuma teritorijā netiks pārsniegti Ministru kabineta 2018. gada 16. oktobra noteikumos Nr. 637 “Elektromagnētiskā lauka iedarbības uz iedzīvotājiem novērtēšanas un ierobežošanas noteikumi” noteiktie mērķlielumi.
- 2.1.11. Gaisa kvalitāti Lokālplānojuma apkārtnē galvenokārt ietekmē transporta plūsmas. Lokālplānojuma teritorijas dienvidu stūris robežojas ar reģionālo autoceļu P15 Ainaži – Matīši, kas nav intensīvi noslogots, tāpēc secināts, ka transporta intensitāte ir zema un tiek nodrošināti Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti” noteiktie gaisu piesārņojošo vielu robežlielumi. VES būvniecības laikā radīsies nenožīmīgs, īslaicīgs un epizodisks gaisa piesārņojums, kas lokalizēsies būvdarbu zonas iekšienē, kurā nav spēkā gaisa piesārņojuma robežlielumi.
- 2.1.12. Lokālplānojuma teritorijā vai tās tiešā tuvumā neatrodas paaugstinātas bīstamības objekti, t.sk., rūpniecisko avāriju risku objekti¹⁹, kas būtu uzskatāmi par tās būtiskiem vides kvalitāti ietekmējošiem faktoriem. Atbilstoši Valsts vides dienesta Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas informācijai²⁰ plānotās VES teritorijā neatrodas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas. Applūstošās teritorijās ar 10 % applūšanas varbūtību ir iekļautas Teritorijas plānojuma grafiskajos materiālos²¹, no kā konstatēts, ka Lokālplānojuma teritorija vai tās apkārtnē nav applūstoša.
- 2.2. Novērtējot sniegto informāciju, Aģentūra secina, ka Vides pārskatā ir iekļauta informācija par esošo vides stāvokli galvenajos ietekmes aspektos, ar ko saistīti Lokālplānojumu attīstības scenāriji kontekstā ar VES attīstību. Savlaicīgi identificējot riskus, iespējams novērtēt, kā ar plānošanas dokumentu vides stāvokli var uzlabot, pasliktināt vai saglabāt

¹⁸ Staciju darbības apturēšanas režīms, kas balstīts uz informāciju par teorētisko saules spīdēšanas laiku, ir tehnoloģiski vienkāršākais risinājums, kura ieviešanai nav nepieciešams izmantot papildu aprīkojumu. Šī risinājuma izmantošana paredz noteiktu VES apturēšanu laika periodos, kad to darbība teorētiski varētu radīt mirgošanas efektu, neatkarīgi no tā, vai apturēšanas brīdī spīd saule. Režīma iestatīšanai tiek izmantoti mirgošanas efekta ietekmes laika aprēķinu dati, kas aprēķināti pēc sliktākās scenārija metodes. Staciju darbības apturēšanas režīms, kas balstīts uz informāciju par faktiskā saules spīdēšanas laiku, ir tehnoloģiski sarežģītāks risinājums, kas paredz noteiktu VES apturēšanu tikai tajos laika periodos, kad to darbība var radīt mirgošanas efektu un spīd saule. Šī režīma izmantošanas gadījumā vēja parkā ir jāuzstāda iekārtas, kas fiksē saules spīdēšanas laiku.

¹⁹ Ministru kabineta 2021. gada 21. janvāra noteikumi Nr. 46 “Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts” un Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumi Nr. 131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi”, objektu saraksts - <http://www.vpvb.gov.lv/lv/avariju-risks/objektu-saraksts>.

²⁰ Valsts vides dienesta Piesārņoto vietu pārvaldības sistēma: <https://pvps.vvd.gov.lv/#/territory/map>.

²¹ Picejams: https://geolativija.lv/geo/tapis?document=open#document_66.

esošajā stāvoklī, savlaicīgi novēršot negatīvo ietekmi. Ņemot vērā to, ka pirms Sākotnējā izvērtējuma ir veikta izpēte, Lokālpilānojuma risinājumiem paredzētajai darbībai tiek izmantoti tās rezultātā veikti pētījumi, no kā secināms, ka būtiskākā ietekme var būt no VES mirgošanas efekta, līdz ar to, īstenojot Lokālpilānojuma risinājumus, nepieciešams ņemt vērā Lokālpilānojuma TIAN iestrādātos un ekspertu ieteiktos pasākumus ietekmes mazināšanai. Vienlaikus Aģentūra secina, ka Vides pārskatā informācija sniegta tikai kontekstā ar plānoto VES būvniecību, nevērtējot pārējās ar Lokālpilānojuma TIAN pieļaujamās darbības.

3. Plānošanas dokumenta un tā alternatīvu īstenošanas būtiskās ietekmes uz vidi novērtējums un risinājumi iespējamās ietekmes uz vidi samazināšanai

- 3.1. Lokālpilānojuma risinājumi rada iespēju teritorijā plānot vēja parka “Matīši” izbūvi ar 4 VES, kur katras stacijas nominālā jauda varētu sasniegt 7,2 MW. Lai īstenotu Lokālpilānojuma risinājumus, nepieciešams mainīt Teritorijas plānojuma teritorijai noteiktās funkcionālās zonas, nosakot Mežu teritorijai apakšzonu (M2) un Lauksaimniecības teritorijai apakšzonu (L2), kur pieļaujama Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006). Lai nodrošinātu saražotās elektroenerģijas nodošanu kopējā tīklā, VES parkā “Matīši” plānots izbūvēt jaunu apakšstaciju zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 9670 006 0075, ar pieslēgumu esošajai 110 kV augstsprieguma līnijai Valmiera – Aloja.
- 3.2. Piekļuve plānotajam vēja parkam būvniecības un ekspluatācijas laikā tiks nodrošināta pa valsts reģionālo autoceļu P15 Ainaži–Matīši, AS “Latvijas valsts meži” autoceļu “Cūkganu ceļš”, kā arī jaunizbūvētiem pievedceļiem (pievedceļu kopgarums ~ 2450 m).
- 3.3. Stratēģiskā novērtējuma ietvaros veikta plānotās darbības summārās un kumulatīvās ietekmes analīze, konstatējot:
 - 3.3.1. Kumulatīvās ietekmes var veidoties starp vēja parku “Matīši” tuvumā (uz dienvidiem, otru reģionālajam autoceļam P15) ierīkojamo saules paneļu parku²². VVD, izvērtējot abu objektu mijiedarbību un ietekmi, atsaucas uz Sākotnējā izvērtējumā sniegto informāciju: “Iesniegumā norādīts, ka, veicot abu paredzēto darbību novērtējumu, var secināt, ka abu projektu ietekme uz vidi un sabiedrību nebūs būtiska un abus projektus ir iespējams realizēt ilgtspējīgi un atbilstoši vides aizsardzības prasībām, norādot, ka arī dažādos pētījumos²³ ir norādīts, ka saules un vēja hibrīdparku kumulatīvo ietekmi neuzskata par būtisku, ieguvumi videi no šāda veida parkiem ir lielāka, jo tās samazina siltumnīcas efekta gāzu emisijas, mazinot klimata pārmaiņas un samazina atkarību no fosilā kurināmā, kas palīdz uzlabot gaisa kvalitāti.”
 - 3.3.2. Saistībā ar vēja parka “Matīši” un vēja parka “Aloja” ietekmju mijiedarbību vēja parka “Aloja” IVN ziņojumā²⁴ norādīts: “Abu plānoto vēja parku ieceru īstenošanas gadījumā slodze un ietekme uz ainavu palielināsies, taču vēja parki 5 km attālumā vizuāli ainavā nav dominējoši, rotoru lāpstiņu kustība būs viegli pamanāma.” Saskaņā ar aprēķinu rezultātiem, kumulatīvā (summārā) ietekme attiecībā uz vides troksni situācijā, kad vēja parkā “Aloja” ir izbūvētas 26 Nordex N175-6.8MW stacijas ar aerodinamiski uzlabotiem spārniem un vēja parkā “Matīši” – 172-7.2Mw stacijas ar standarta spārniem, secināts, ka abu vēja parku kumulatīva radītā ietekme neradīs Noteikumos

²² Valsts vides dienests vērtējis 22.09.2023. ietekmes sākotnējā izvērtējumā Nr. AP23SI0367, pieņemot lēmumu nepiemērot IVN procedūru un 25.09.2023. izsniegt tehniskos noteikumus Nr. AP23TN1411 saules paneļu parka izbūvei.

²³ Pieejams: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S259012302300748X>.

²⁴ Vēja parka “Aloja” izbūve Valmieras novada Skaņkalnes un Vecates pagastos un Limbažu novada Alojas un Braslavas pagastos. Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma redakcija sabiedriskajai apspriešanai, SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”, 11.2024.; <https://environment.lv/lv/aktualitates/sabiedriskas-apsprisanas/pazinojums-par-ietekmes-uz-vidi-novertejuma-zinojuma-sabiedrisko-apsprisanu-veja-elektrostaciju-parka-aloja-un-saistitas-infrastrukturas-buvnieciba.html>.

Nr.16 noteikto robežlielumu pārsniegumus. Ņemot vērā ierobežojumus, kuri ir jāveic saistībā ar mirgošanas ietekmes mazināšanu, sikspārņu un putnu faunu aizsargāšanu, IVN ziņojumā, veicot detalizētus zemas frekvences trokšņa aprēķinus, secināts, ka zemas frekvences trokšņa robežvērtība dzīvojamās ēkās netiek pārsniegta. Abu vēja parku savstarpēji tuvākās VES ("Aloja" parka VES AL_48 un "Matīši" parka VES M2) atrodas 3,1 km attālumā viena no otras, IVN secināts, ka kumulatīvās ietekmes rezultātā palielinās mirgošanas ietekmes laiks dzīvojamā ēkā "Cīruļi" (kadastra apzīmējums 6644 004 0067 001).

- 3.1. Plānotajai darbībai ir veikts Sākotnējais izvērtējums, izmantojot ekspertu atzinumus un novērtējumu rezultātus, kā arī līdz ar to no sākotnēji astoņām VES tālākas iespējamās attīstības scenāriji saistīti ar 4 VES, lai mazinātu ietekmi uz dabas vērtībām un cilvēku veselību (skatīt šī atzinuma 2.1.4. punktu ar apakšpunktiem un 2.1.5. punktu).
- 3.2. Stratēģiskais vērtējums tiek balstīts uz Sākotnējo izvērtējumu un tajā ietvertu vērtējumu, no kā secināms, ka būtiskākā ietekme ir iespējama no VES mirgošanas efekta. Vides pārskatā norādīts uz Lokālpilnojumā TIAN sadaļā "3.5. Prasības vides risku samazināšanai" iekļautajām prasībām VES mirgošanas efekta kontrolei, uzraudzībai un novēršanai.
- 3.3. Ņemot vērā ekspertu rekomendācijas, Lokālpilnojumā TIAN iekļautas prasības vides kvalitātes nodrošināšanai (tās noteiktas ciktāl rekomendāciju saturs atbilst TIAN tvērumam). No ekspertu atzinumos iekļautajām rekomendācijām Lokālpilnojumā TIAN ietvertas šādas rekomendācijas:
 - 3.3.1. Terminētais aprobežojums izbūves darbību veikšanai: izbūve veicama, izvairoties veikt darbības putnu ligzdošanas sezonas laikā, plašākais iespējamais periods ir no 1. marta līdz 15. augustam, vadoties pēc paredzētā VES parka robežās ligzdojošo aizsargājamo sugu ekoloģijas (ornitologu rekomendācija);
 - 3.3.2. Ar VES būvniecību saistītie atmežošanas darbi veicami ārpus sikspārņu aktīvā gada cikla sezonas, tas ir, periodā no 15. oktobra līdz 30. aprīlim (sikspārņu eksperta rekomendācija);
 - 3.3.3. Materiālu novietošana un zemsedzes bojāšana nav pieļaujama dižkoku teritorijā (līdz 10 m rādiusā ap vainaga projekciju) (biotopu un sugu eksperta rekomendācija);
 - 3.3.4. Nav vēlams izmantot dabisko brauktuvi gar biotopa 9010* poligonu 20MZ766_156, kuras malā atrodas dižkoks – parastā priede (pārvietošanās veicama pa jaunbūvējamo ceļu uz novietni M4) (biotopu un sugu eksperta rekomendācija);
 - 3.3.5. VES izbūves laukumu, jaunbūvējamo pievedceļu un elektropārvades kabeļu trašu teritorijā esošās lielu dimensiju (> 25 cm) kritālas un novāktie ekoloģiskie koki izcirtumos jāpārvieto uz tuvāko mežaudzi. Kritālas un nocirsto ekoloģisko koku stumbri jāpārvieto, iespēju robežās tos nesagarumojot (biotopu un sugu eksperta rekomendācija);
 - 3.3.6. VES izbūves laukumu un jaunbūvējamo pievedceļu trašu teritorijā esošie lieli akmeņi (> 4 m³), ja tādi tiek konstatēti, jāpārvieto uz vietu, kur tos neskars paredzētā darbība, vēlams, saglabājot akmens orientāciju pret debespūsēm, lai neietekmētu uz tiem augošo ķērpju un sūnu sugu daudzveidību (biotopu un sugu eksperta rekomendācija);
 - 3.3.7. Ņemot vērā, ka plānotajai darbībai piegulošajās teritorijās atrodas vairāki valsts nozīmes dižkoki, izvietojot VES un veicot būvdarbus, ievērot kokam noteiktās aizsardzības zonas – 10 m no vainaga projekcijas (ainavu arhitekta rekomendācija).
- 3.4. VES būvniecības un ekspluatācijas laikā ir ieviešami arī šādas ekspertu rekomendācijas (kuras neattiecas uz TIAN tvērumu, saistītas ar būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādes saskaņošanu, VES darbības nodrošināšanu un monitoringu):

- 3.4.1. Visus VES torņus aprīkot ar automātiskās apturēšanas iekārtām planētājputnu (dienas plēsīgo putnu un melno stārķu) sadursmju mazināšanai (ornitologu rekomendācija);
- 3.4.2. Alternatīva rekomendācija migrācijām – novērotāja/u piesaistīšana migrāciju periodos, kas izvērtē nepieciešamību apturēt VES torņu darbību atbilstoši situācijai dabā, šis risinājums gan nav piemērojams diennakts tumšajā laikā, tajā VES darbība apturama kopš saulrieta līdz saullēktam (ornitologu rekomendācija);
- 3.4.3. Izvēlēties klusāko iespējamo VES tehnoloģisko risinājumu trokšņa piesārņojuma mazināšanai, ja iespējams un ir piemērojams tehniskais risinājums, tad VES radītā trokšņa piesārņojuma limitēšana, robežās no 35 līdz 60 dB, lai tas nepārsniedz vides ambiente troksni (ornitologu rekomendācija);
- 3.4.4. Pirms izbūves periodā (pēc gala tehniskā projekta apstiprināšanas) atkārtoti apsekot paredzēto un precizēto infrastruktūras objektu plānojuma teritoriju, it īpaši svarīgi jaunizbūvējamo posmu kontekstā (ornitologu rekomendācija);
- 3.4.5. Sikspārņu bojāejas samazināšanai nosakāms rotora griešanās iesākšanās ātruma ierobežojums (cut-in rotor speed), atkarībā no pētījuma rezultātiem un konkrētas VES atrašanās vietas ainavā. Jānodrošina VES rotoru apstādināšana no 15. maija līdz 30. septembrim, nosakot sekojošus režīmus: 1) VES Nr. 1, 2, 4 - darbības apturēšana no 15. maija līdz 30. septembrim, kamēr vēja ātrums gondolas augstumā ir 0-6 m/s un gaisa temperatūra pārsniedz 10° C. Apturēšana no saulrieta līdz saullēktam vai maijā, sākot ar 50 minūtēm pēc saulrieta līdz 60 minūtēm pirms saullēkta; jūnijā, jūlijā, augustā sākot ar 20 minūtēm pēc saulrieta līdz 40 minūtēm pirms saullēkta; septembrī, sākot ar 50 minūtēm pēc saulrieta līdz 50 minūtēm pirms saullēkta un 2) VES Nr. 3, 5, 6 – darbības apturēšana no 15. maija līdz 30. septembrim, no saulrieta līdz saullēktam, kamēr vēja ātrums gondolas augstumā ir 0-7 m/s un gaisa temperatūra pārsniedz 6° C (sikspārņu eksperta rekomendācija,);
- 3.4.6. Ieceres īstenotājs apņemas izvēlēties VES modeļus ar pēc iespējas samazinātu trokšņa un vibrācijas līmeni. Pirmajā gadā VES piemērojami stingri ierobežojumi, kurus mīkstina, pozitīva monitoringa rezultātu gadījumā (sikspārņu eksperta rekomendācija);
- 3.4.7. Teritorijās pārvaldītājs nodrošina ne mazāk kā divu gadu sikspārņu monitoringu pēc VES darbības uzsākšanas (sikspārņu eksperta rekomendācija).
- 3.4.8. Lai pārliecinātos par negatīvo ietekmju novēršanas prasību izpildi, projektētājs atrāda un saskaņo Tehniskā projekta ģenerālplānu ar atzinuma autoru vai citu sertificētu sikspārņu sugu aizsardzības jomas ekspertu. Nepieciešamības gadījumā eksperts ir tiesīgs pieprasīt uzrādīt detālāku informāciju (sikspārņu eksperta rekomendācija, ieviešama būvprojektēšanas stadijā);
- 3.4.9. Seku kompensēšanas pasākumi var tikt piemēroti, atkarībā no pēc uzbūvēšanas monitoringa rezultātiem (sikspārņu eksperta rekomendācija);
- 3.4.10. Papildus VES vai būtiskas objektu atrašanās vietu maiņas gadījumā nepieciešama atkārtota eksperta piesaiste vai konsultācija, atzinuma daļu koriģēšana vai jauna atzinuma sniegšana. Objektu pārplānošanas gadījumā ņemt vērā DDPS "Ozols" datubāzi. Objektus neplānot uz aizsargājamo sugu atradnēm un biotopu poligoniem, ievērot drošu attālumu no mitrumatkarīgiem biotopiem, paredzēt izbūvējamo objektu transportēšanas iespējas, saglabājot Latvijas tradicionālajai ainavai raksturīgos elementus, rēķināties un paredzēt dabas vērtību saglabāšanu ceļu līkumos un krustojumos (sikspārņu eksperta rekomendācija, ieviešama gadījumā, ja būvprojektēšanas stadijā maina staciju novietojumu);
- 3.4.11. Jāņem vērā, ka blīvā apauguma struktūra gar nozīmīgajiem ceļiem, piemēram, P16, P15, varētu būt problemātiska VES daļu piegādes procesam pretēji lauku ceļiem, kur

ainava ir atvērtāka, kas krietni atvieglotu piegādes organizēšanu. Līdz ar to, plānojot piegādes trajektorijas, ir jāizvērtē un jāizvēlas tādas trases, kas maksimāli samazinātu vajadzību "tīrīt" ceļmalas nepieciešamo piegādes trajektoriju ierīkošanai (ainavu arhitekta rekomendācija);

- 3.4.12. VES izvietojumam maksimāli izvēlēties lauksaimniecībā izmantojamās zemes, fiziski neskarot meža teritorijas, tādējādi nodrošinoties, ka pēc staciju izbūves esošā teritorija saglabās līdzšinējo funkciju. Ja tas nav iespējams, meža teritorijas atmežošana nepieciešamajā apjomā veicama virzienā no ārējās malas uz iekšpusi, neveidojot lauces meža nogabalu iekšienē (ainavu arhitekta rekomendācija);
- 3.4.13. Ja tiek veikta kardināla staciju pārkārtošana, ieteicams saglabāt izklaidus izvietojuma principu, kāds ir plānots šobrīd, jo regulārs VES izvietojums vizuāli uz skatu atstās spēcīgāku ietekmi (ainavu arhitekta rekomendācija, ieviešama gadījumā, ja būvprojektēšanas stadijā maina staciju novietojumu).
- 3.5. Izvērtējot iepriekš minēto, Aģentūra secina, ka Vides pārskatā ir sniegts plānošanas dokumenta īstenošanas būtiskāko ietekmju novērtējums plānotā vēja parka "Matīši" attīstības kontekstā, izmantojot Sākotnējā izvērtējuma rezultātus, kā arī sniedzot rekomendācijas ietekmes mazināšanai. Tā kā Vides pārskatā informācija sniegta tikai kontekstā ar plānoto VES būvniecību, Aģentūra vērš uzmanību faktoriem, kas ņemami vērā turpmākās teritorijas attīstībā:
- 3.5.1. Vides pārskatā sniegts vērtējums tikai attiecībā uz konkrēto paredzētās darbības ietekmi, bet ne uz citu darbību savstarpējo un kopējo ietekmi, tostarp īstermiņa, vidēji ilgu un ilglaicīgu ietekmi. Lokālplānojums ir ilgtermiņa plānošanas dokuments, ko pieņem pašvaldība ar saistošajiem noteikumiem, neatkarīgi no tā, vai plānotā vēja parka "Matīši" iecere tiks vai netiks īstenota.
- 3.5.2. Lokālplānojuma risinājumi, atbilstoši plānotajai attīstības iecerei – vēja parka izbūvei, paredz noteikt jaunu indeksētu funkcionālo apakšzonu "Mežu teritorija (M2)" un "Lauksaimniecības teritorija (L2)", kur cita starpā atļauta VES izvietošana. Aģentūra konstatē, ka minētajos funkcionālajos zonējumos ir iekļauti daudzveidīgi teritorijas izmantošanas veidi atbilstoši TIAN nosacījumiem. Funkcionālajā zonējumā "Mežu teritorija (M2)" atbilstoši Lokālplānojuma TIAN nosacījumiem kā teritorijas galvenie izmantošanas veidi ir noteikti: Mežsaimnieciska izmantošana (21001) un Ārtelpa bez labiekārtojuma (24002), bet teritorijas papildizmantošanas veidi ir: Viensētu apbūve (11004), Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve (12002), Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003), Sporta būvju apbūve (12005), Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve (12006), Derīgo izrakteņu ieguve (13004), Inženiertehniskā infrastruktūra (14001), Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): enerģijas ražošanas un energoapgādes uzņēmumu - vēja elektrostacijas un vēja parku apbūve un Lauksaimnieciska izmantošana (22001). Vienlaikus funkcionālajā zonējumā "Lauksaimniecības teritorija (2)" atbilstoši Lokālplānojuma TIAN nosacījumiem kā teritorijas galvenie izmantošanas veidi ir noteikti: Viensētu apbūve (11004), Lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu apbūve (13003), Lauksaimnieciska izmantošana (22001), Ārtelpa bez labiekārtojuma (24002), Ūdens telpas publiskā izmantošana (24003), bet teritorijas papildizmantošanas veidi ir: Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve (12003), Sporta būvju apbūve (12005), Aizsardzības un drošības iestāžu apbūve (12006), Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūve (12010), Viegglās rūpniecības uzņēmumu apbūve (13001), Derīgo izrakteņu ieguve (13004), Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (13005), Inženiertehniskā infrastruktūra (14001), Transporta lineārā infrastruktūra (14002), Transporta apkalpojošā infrastruktūra (14003), Noliktavu apbūve (14004), Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006), Mežsaimnieciska izmantošana (21001) un

Ūdenssaimnieciska izmantošana (23001). Līdz ar to Aģentūras ieskatā vēlams pārskatīt Lokālpārvaldības TIAN papildizmantotības veidus vai noteikt TIAN papildus prasības, lai turpmākajā funkcionālā zonējuma “Mežu teritorija (M2)” un “Lauksaimniecības teritorija (L2)” teritoriju izmantošanā nerastos konfliktsituācijas ar zemesgabalu īpašniekiem (viņu iecerēm teritorijas izmantošanā / apsaimniekošanā) un nepalielinātos ietekme uz vidi.

- 3.5.3. Vienlaikus Aģentūra secina, ja Lokālpārvaldījumā tiek paredzēta tikai tāda teritorijas izmantošana, kas nepieciešama vēja parka attīstības nodrošināšanai, tad jaunā indeksētā funkcionālās zonas “Mežu teritorija” apakšzona (M2) pēc būtības vairs neatbilst mežu teritoriju izveides nosacījumiem, kas noteikti, lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai un mežu galveno funkciju – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai. Līdzīgi arī jaunās indeksētās funkcionālās zonas “Lauksaimniecības teritorija” apakšzona (L2) neatbilst lauksaimniecības teritoriju izveides nosacījumiem, kas noteikti, lai nodrošinātu lauksaimniecības zemes kā resursa, racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visa veida lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem. Vienlaikus jāatzīmē, ka atbilstoši Lokālpārvaldības TIAN nosacījumiem energoapgādes uzņēmumu apbūve ir atļauta tikai kā papildizmantotības veids²⁵.
- 3.5.4. Ņemot vērā iepriekš minēto, pašvaldībai turpmākajā teritoriju attīstības plānošanā jāizsver, kādu no attīstības virzieniem pašvaldībā noteikt kā prioritāti, tostarp attiecībā uz alternatīvās enerģijas vai mežsaimniecības un lauksaimniecības darbības attīstību. Savukārt attiecībā uz VES izbūvi uz mežu zemēm ir saistoši likuma “Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likums” 9. panta 1. daļas nosacījumi: “Ja vēja elektrostacijas būvē uz mežu zemēm, atmežošanas izraisītās negatīvās sekas kompensē ar apmežošanu.” Līdz ar to ir būtiski pārdomāti izvēlēties VES izbūvei paredzētās teritorijas, tostarp teritorijas plānojumā noteiktajās lauksaimniecības un mežu teritorijās, izvērtēt to turpmākās attīstības iespējas, ņemot vērā pašvaldības konceptuālo ilgtermiņa redzējumu novada teritorijas attīstībai un VES iedzīvotāju tajā, iedzīvotāju (zemes īpašnieku) intereses, kā arī saistošo normatīvo aktu prasības.
- 3.6. Aģentūra vērš uzmanību, ka konkrētais atzinums ir izsniegts, pieņemot, ka ar plānošanas dokumentu tiek veikti grozījumi Teritorijas plānojumā, nosakot funkcionālās apakšzonas “Lauksaimniecības teritorija” (L2) un “Mežu teritorija” (M2), pieļaujot Lokālpārvaldījumā VES izvietojumu un to izvietojums atbilst Noteikumu Nr. 240 163.2 punktā noteiktajām prasībām attiecībā par VES izvietojuma attālumu līdz dzīvojamām un publiskām ēkām (tiek ievēroti 800 m), ņemot vērā Lokālpārvaldības TIAN iekļautās prasības teritorijas turpmākajā izmantošanā.

4. Iespējamie kompensēšanas pasākumi

Saskaņā ar likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43. panta nosacījumiem kompensēšanas pasākumi (ja tādi nepieciešami) nosakāmi gadījumā, ja plānošanas dokumenta īstenošana būtiski negatīvi ietekmēs Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas (*Natura 2000*) teritoriju vai *Natura 2000* teritorijā sastopamās Eiropas Savienības prioritārās sugas vai biotopus, bet plānošanas dokuments ir vienīgais risinājums, lai apmierinātu sabiedrībai nozīmīgas intereses (arī sociālās vai ekonomiskās intereses)²⁶.

²⁵ Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” 51. – 53. punkti.

²⁶ Likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 44. panta ceturtdā daļa, Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 300 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura*

Saskaņā ar Vides pārskatā norādīto, Lokālplānojumam nav jānosaka kompensējošie pasākumi likuma “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” un saistībā ar to izdoto normatīvo aktu izpratnē.

5. Pārrobežu ietekmes vērtējums

Lokālplānojuma īstenošanai nav sagaidāma pārrobežu ietekme.

6. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Vides pārskata 11. nodaļā ir ietverta informācija par Noteikumos Nr. 157 noteiktajām prasībām plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringa veikšanai un monitoringa ziņojuma sagatavošanai. Sagatavotāja rekomendējusi Lokālplānojuma risinājumos plānotā vēja parka attīstības uzraudzībai un / vai VES darbības faktiskās ietekmes novērtēšanai izmantot ieteikumus monitoringa pasākumiem un rādītājiem, kas ir iekļauti sertificēto ekspertu atzinumos, tostarp ornitologu un zīdītāju grupu – sikspārņu ekspertu ieteikumi monitoringam (skatīt Vides pārskata 11. nodaļu).

Atbilstoši Vides pārskatā norādītajam, detalizēta sikspārņu faunas monitoringa programma un putnu faunas monitoringa programma ir izstrādājama pirms būvdarbu uzsākšanas, bet pēc galīgā turbīnas novietojuma un modeļa izvēles. Izstrādātā monitoringa programma ir jānosaka ar Dabas aizsardzības pārvaldi. Ņemot vērā, to, ka ekspluatācijas laikā, balstoties uz monitoringa rezultātiem var iegūt informāciju, kas apliecina negatīvu ietekmi uz konkrētu putnu vai sikspārņu sugām vai to grupām, vēja parka darbības laikā var tikt pārskatīts staciju darbināšanas režīms vai ieviesti citi pasākumi negatīvās ietekmes mazināšanai, kā arī, ja nepieciešams, saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi, precizēta monitoringa programma.

Tā kā Lokālplānojuma teritorija ir neliela, tad Vides pārskata Sagatavotājas ieskatā šī Lokālplānojuma ieviešanas novērtējums ir apvienojams ar teritorijas plānojuma monitoringa ziņojumu un / vai citu pašvaldībā izstrādāto lokālplānojumu monitoringa ziņojumiem.

II Vides pārskata sabiedriskā apspriešana

Ar plānošanas dokumentu un Vides pārskata projektu varēja iepazīties izdrukātā veidā Matīšu valsts un pašvaldības vienotajā klientu apkalpošanas centrā Skolas ielā 11, Matīšu ciemā, Matīšu pagastā, Valmieras novadā, un elektroniskā veidā – valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portālā www.geolatvija.lv: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_30444.

Atbilstoši Noteikumu Nr. 157 noteiktajām prasībām paziņojums par sabiedrisko apspriešanu plānošanas dokumentam un tā Vides pārskatam tika ievietots laikrakstā “Liesma” (2025. gada 25. februārī) un Valmieras novada pašvaldības tīmekļa vietnē.

Lokālplānojuma un tā Vides pārskata sabiedriskā apspriešana notika laika posmā no 2025. gada 26. februāra līdz 2025. gada 30. martam. Publiskās apspriešanas sanāksmes tika organizētas gan klātienē, gan attālinātā formātā: 2025. gada 13. martā plkst. 17:00 hibrīdrežīmā (klātienē ar iespēju pieslēgties attālināti platformā Teams tiešsaistes video sapulces veidā) – Matīšu tautas namā, Valmieras ielā 16, Matīšos, Matīšu pagastā, Valmieras novadā.

Vides pārskatā aprakstīta plānošanas dokumenta un Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas gaita. Vides pārskata sagatavošanas laikā notikušas konsultācijas ar Valsts vides dienestu, Dabas aizsardzības pārvaldi un Veselības inspekciju.

Vides pārskata un plānošanas dokumenta projekti atzinumu saņemšanai tika nosūtīti šādām institūcijām: Valsts vides dienestam, Dabas aizsardzības pārvaldei un Veselības inspekcijai.

Valsts vides dienests, izvērtējot Vides pārskatu saistībā ar Lokālpārveidojuma projektu, 2025. gada 19. martā sniedzis atzinumu TAPIS, secinot, ka Lokālpārveidojuma un Vides pārskata risinājumi kopumā atbilst Valsts vides dienesta 2024. gada 24. septembra nosacījumos izvirzītajām vides aizsardzības prasībām.

Veselības inspekcija 2025. gada 29. aprīļa vēstulē Nr. 2.4.8.-1/417, sniedzot viedokli par Vides pārskatu, rekomendējusi vasaras periodā paredzēt VES darbības ierobežošanu nakts laikā: “Dzīvojamā apbūve, kas atrodas tiešā Lokālpārveidojuma teritorijas tuvumā atrodas lauku apvidū, kurā nav satiksmes, rūpnieciskas darbības vai atpūtas pasākumu radīts trokšņa piesārņojums un tā Noteikumu Nr. 16 aspektā būtu vērtējama kā klusais rajons lauku apvidū, kurā trokšņa rādītāja vērtība ir mazāka par šo noteikumu 2. pielikumā norādītajiem trokšņa robežlielumiem. Ievērojot augstāk minētās nakts trokšņa vadlīnijas vides trokšņa pārsniegums nakts stundās (vairāk kā 30 dB) abu VES modeļu gadījumā būs pie 12 dzīvojamām mājām. Modelis Vestas V172-7.2 radīs lielākus vides trokšņa pārsniegumus nakts laikā.” Kā ietekmi mazinošus pasākumus Veselības inspekcija ieteikusi vasaras periodā paredzēt VES darbības ierobežošanu nakts laikā. Vienlaikus Lokālpārveidojuma izstrādātāji uzsver, ka pašvaldība spēkā esošajā Teritorijas plānojumā (TIAN un tā grafiskajā daļā) vai citos saistošajos noteikumos nav noteikusi klusos rajonus lauku apvidū, t.sk. Lokālpārveidojuma teritorijā, tādēļ nav pamatoti veikt atbilstīgu vērtējumu kluso rajonu vides trokšņa robežvērtībām.

Dabas aizsardzības pārvalde 2025. gada 24. aprīļa vēstulē Nr. 4.8/2517/2025-N savas kompetences ietvaros sniegusi viedokli par Vides pārskatu, atzīmējot, ka tajā ir izvērtētas ar Lokālpārveidojuma dokumentu saistītās vides problēmas, kas attiecas uz dabas vērtībām – biotopi, augi, sikspārņi, ornitofauna, kā arī tajā ir iekļauts sertificētu ekspertu atzinumos iekļautais izvērtējums, rekomendācijas un ietekmi mazinošie pasākumi, kā arī Vides pārskats ir papildināts ar detalizētu ekspertu atzinumos norādīto sikspārņu un putnu faunas monitoringa programmu. Ņemot vērā, to, ka ekspluatācijas laikā, balstoties uz monitoringa rezultātiem var iegūt informāciju, kas apliecina negatīvu ietekmi uz konkrētam putnu vai sikspārņu sugām vai to grupām, vēja parka darbības laikā var tikt pārskatīts staciju darbināšanas režīms vai ieviesti citi pasākumi negatīvās ietekmes mazināšanai, kā arī, ja nepieciešams, saskaņojot ar Dabas aizsardzības pārvaldi, precizēta monitoringa programma. Dabas aizsardzības pārvalde sniegusi viedokli, ka no dabas aizsardzības viedokļa Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tajā ir ietverti secinājumi par vides problēmām un nepieciešamajiem risinājumiem to novēršanai, kā arī Dabas aizsardzības pārvalde sniegusi atzinumu, ka tā neiebilst Lokālpārveidojuma tālākai virzība.

Vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas gaita aprakstīta Vides pārskata 2.2. nodaļā “Sabiedrības informēšana”, institūciju konsultāciju rezultāti ievietoti Vides pārskata 1. pielikumā “Pārskats par saņemtajiem priekšlikumiem, to izvērtējumu, komentāriem un informācija par to ņemšanu vērā vai noraidīšanu”.

Izvērtētā dokumentācija:

Lokālpārveidojums vēja parka ierīkošanai Matīšu pagastā, Valmieras novadā un tā Vides pārskats.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.
2. Likums “Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”.
3. Teritorijas attīstības plānošanas likums.
4. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” III, IV, V, VI, VII, VIII nodaļa.

5. Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumu Nr. 303 “Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 6. punkts.
6. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.
7. Ministru kabineta 2014. gada 24. janvāra noteikumi Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”.

Aģentūras viedoklis:

Atbilstoši Likuma 23.⁵ panta sestās un septītās daļas prasībām Aģentūra konstatē:

1. **Lokālplānojumu Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām, tajā ietverti secinājumi par vides problēmām un nepieciešamajiem risinājumiem to novēršanai.**
2. **Plānošanas dokumentu īstenojot, jāņem vērā šajā atzinumā (2.1.9. punktā, 2.2. punktā, 3.4. punktā ar apakšpunktiem, 3.5. punktā ar apakšpunktiem un 6. punktā) un Vides pārskatā norādītais, kā arī ekspertu atzinumos un Lokālplānojuma TIAN nosacījumos iekļautās prasības iespējamās ietekmes mazināšanai.**
3. **Lai konstatētu Lokālplānojumu īstenošanas radīto tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, Izstrādātājam vismaz vienu reizi plānošanas periodā (2030. gadā) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) Aģentūrā. Vadoties no labas pārvaldības prakses un lietderības apsvērumiem, Aģentūra rekomendē pašvaldībai izvērtēt iespējas šo monitoringa ziņojumu apvienot ar plašākas apkārtnes, tostarp iekļaujot vēja parka “Aloja” teritoriju, plānošanas monitoringu.**

Aģentūra vērš uzmanību, ka Valmieras novada pašvaldībai atbilstoši Noteikumu Nr. 157 27. punktā noteiktajam jāpasagatavo informatīvais ziņojums par to, kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi, kā ņemts vērā Vides pārskats, Aģentūras atzinums par Vides pārskatu un sabiedriskās apspriešanas rezultāti, jāsniedz izvēlēta risinājuma pamatojums un jānorāda pasākumi ietekmes monitoringam. Atbilstoši Noteikumu Nr. 157 28. un 29. punktā noteiktajam jāpasagatavo un jāpublicē arī paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

Direktore

D. Avdejanova

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Daina Dzeguze,
daina.dzeguze@eva.gov.lv

Atzinums nosūtīts:

1. Valmieras novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. SIA “Grupa 93”, e - pasts: info@g93.lv.
3. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.